

Uddannelsesprogram

*Hoveduddannelsesforløb i Intern Medicin:
Gastroenterologi og Hepatologi*

*Medicinsk Afdeling, Hospitalsenhed Vest - Herning /
Lever – Mave og Tarmsygdomme, Aarhus
Universitetshospital*

Målbeskrivelse 2014

Godkendt den 23.07.2020 af Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse

Indledning

Formålet med uddannelsesprogrammet er at beskrive, hvordan og hvornår målene, som er beskrevet i målbeskrivelsen for intern medicin: gastroenterologi og hepatologi, opnås i det daglige arbejde på Medicinsk afdeling, Hospitalsenhed Vest, Herning og Lever – Mave og Tarmsygdomme, Aarhus Universitetshospital. Desuden beskriver uddannelsesprogrammet, hvordan kompetencevurderingen af opnåede mål vil foregå i det daglige arbejde.

Programmet er opdelt svarende til de 2 afdelinger som indgår i uddannelsesforløbet, og følger tidsmæssigt opbygningen af uddannelsen. Det er beskrevet, hvilke kompetencer der forventes opnået på de enkelte ansættelsessteder, ligesom det er skitseret, i hvilken rækkefølge de enkelte mål mest hensigtsmæssigt opnås.

Uddannelsesprogrammet beskriver således idealforløbet for netop denne uddannelsesstilling.

Samtidig udgør uddannelsesprogrammet en slags kontrakt mellem uddannelseslægen og de afdelinger, som indgår i uddannelsesforløbet, idet såvel uddannelseslægen som afdelingen kan stille krav til hinanden, svarende til uddannelsesprogrammet.

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen ([aktuelle målbeskrivelse-SST](#)).

Forkortelser

KV: Kompetencevurdering

RMUK: (Region Midtjyllands Uddannelses- og kursusadministration)

UKO: Uddannelseskoordinerende overlæge

UAO: Uddannelsesansvarlig overlæge

PKL: Postgraduat Klinisk Lektor

UKYL: Uddannelseskoordinerende yngre læge

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
Forkortelser	2
Indholdsfortegnelse	3
Uddannelsesforløbets opbygning	6
Tabel med Fælles Intern Medicinske kompetencer	6
Tabel med specialespecifikke Gastroenterologiske-Hepatologiske kompetencer	7
Tabel over de obligate tværfaglige generelle kurser i hoveduddannelsen	8
Tabel over de obligate fælles intern medicinske kurser i hoveduddannelsen	8
Tabel over de obligate specialespecifikke kurser i hoveduddannelsen	8
Forskningstræningsmodul	8
1. ansættelse	9
1.1 Præsentation af afdelingen	9
1.1.1 Introduktion til afdelingen	9
1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen	9
1.1.3 Uddannelsesvejledning	10
1.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse	10
1.2 Uddannelsesplanlægning	10
1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner	11
Ambulatoriefunktionen	11
Stuegangsfunktionen	11
Vagtfunktion	11
1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse	12
Tabel med Fælles Intern Medicinske kompetencer	13
Tabel med specialespecifikke Gastroenterologiske-Hepatologiske kompetencer	17
1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	19
Tværfaglig konference	19
1.4.1 Undervisning	19
1.4.2 Kursusdeltagelse	19
Forskningstræningsmodul	20
1.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage	20
1.6 Forskning og udvikling	20
1.7 Anbefalet litteratur	20
2. ansættelse	21

2.1 Præsentation af afdelingen / praksis	21
2.1.1 Introduktion til afdelingen / praksis	21
2.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen/praksis	21
2.1.3 Uddannelsesvejledning	21
2.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse	22
2.2 Uddannelsesplanlægning	22
2.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner	22
Ambulatoriefunktionen	22
Stuegangsfunktionen	22
Tværfaglig konference	22
Vagtfunktion	23
2.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse	23
Tabel med Fælles Intern Medicinske kompetencer	24
Tabel med specialespecifikke Gastroenterologiske-Hepatologiske kompetencer	29
2.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	31
2.4.1 Undervisning	31
2.4.2 Kursusdeltagelse	32
2.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage	32
2.6 Forskning og udvikling	32
2.7 Anbefalet litteratur	33
3. Tredje ansættelse	34
3.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse	34
Tabel med specialespecifikke Gastroenterologiske-Hepatologiske kompetencer	35
4. Fjerde ansættelse	36
4.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse	36
Tabel med Fælles Intern Medicinske kompetencer	37
Tabel med specialespecifikke Gastroenterologiske-Hepatologiske kompetencer	39
5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse	43
5.1 Inspektorrapporter	43
5.2 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg	43
6. Nyttige kontakter	44
7. Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse	45
7.1 Generelt om uddannelsesvejledning/samtaler	46
7.2 Generelt om godkendelse af kompetencer	46

7.3 Hvis uddannelsesforløbet ikke lever op til uddannelsesprogrammet.....	46
---	----

Uddannelsesforløbets opbygning

1. ansættelse	2. ansættelse	3. ansættelse	4. ansættelse
Medicinsk Afdeling, Hospitalsenhed Vest, Herning	Lever- Mave og Tarmsygdomme Afdeling, Aarhus Universitetshospital	Medicinsk Afdeling, Hospitalsenhed Vest, Herning	Lever- Mave og Tarmsygdomme Afdeling, Aarhus Universitetshospital
15 mdr.	15 mdr.	15 mdr.	15 mdr.
Side 9	Side 21	Side 34	Side 36

Tabel med Fælles Intern Medicinske kompetencer

Målnummer	Mål/Kompetence	1. ans	2. ans	3. ans	4. ans
FIM1	Medicinske ekspert 1. Brystsmerter 2. Åndenød 3. Bevægeapparatets smerter 4. Feber 5. Vægttab 6. Fald og Svimmelhed 7. Ødemer 8. Mavesmerter og afførings forstyrrelser 9. Den terminale patient 10. Bevidstheds påvirkning og/eller neurologiske udfald 11. Væske og elektrolytforstyrrelser 12. Det abnorme blodbillede 13. Forgiftnings patienten 14. Den shockerede patient	X X X X X X X X X X X			X X X
FIM2	Kommunikator		X		
FIM3	Samarbejder		X		
FIM4	Professionel		X		
FIM5	Leder- og administrator		X		
FIM6	Gennemføre stuegang	X			
FIM7	Varetage ambulatoriefunktion		X		
FIM8	Sikre den gode udskrivelse	X			
FIM9	Akademiker, Professionel				X

Tabel med specialespecifikke Gastroenterologiske-Hepatologiske kompetencer

	Mål / Kompetence	1. ans	2. ans	3. ans	4. ans
GH1a	Abdominalsmerter	X			
GH1b	Afføringsforstyrrelser	X			
GH1c	GI - blødning		X		
GH1d	Malabsorption	X			
GH1e	Abnorm leverbiokemi	X			
GH1f	Icterus		X		
GH1g	Akut/subakut leversvigt				X
GH2	Gastroøsofageal reflux sygdom	X			
GH3	Ulcus sygdom	X			
GH4a	Mb. Crohn				X
GH4b	Colitis ulcerosa				X
GH4c	Mikroskopisk colitis			X	
GH5	Pankreassygdomme				X
GH6a	Viral hepatitis			X	
GH6b	Autoimmun leversygdomme				X
GH6c	Alkoholisk hepatitis		X		
GH7a	Øsofagus og fundus varicer				X
GH7b	Ascites og komplikationer		X		
GH7c	Hepatisk encephalopati		X		
GH8	Ernæringsterapi ved gastrohepatologiske sygdomme				X
GH9a	Øvre GI cancer				X
GH9b	Kolorektal cancer				X
GH9c	Primær og sekundær levercancer				X
GH10a	Øsfagus-gastro-duodenoskopi	X			
GH10b	Sigmoideoskopi og koloskopi			X	
GH10c	Bedside abdominal ultralyd				X
GH10d	Laparocentese		X		

Tabel over de obligate tværfaglige generelle kurser i hoveduddannelsen

Kurstitel	Placering i HU uddannelsen	Varighed	Tilmelding
Sundhedsvæsenets Organisation og Ledelse 1 (SOL 1) *	1–2 år	2 dage (eksternat)	Egen tilmelding (region Midt plan2learn.dk)
Sundhedsvæsenets Organisation og Ledelse 2 (SOL 2)	2–5 år (rækkefølgen på SOL 2 og 3 er vilkårlig)	3 dage (internat)	Egen tilmelding (SOL 2 tilmelding Sundsstyrelsen)
Sundhedsvæsenets Organisation og Ledelse 3 (SOL 3)	2–5 år (rækkefølgen på SOL 2 og 3 er vilkårlig)	3 dage (internat) 1 dag (eksternat)	Egen tilmelding (region Midt plan2learn.dk)

Tabel over de obligate fælles intern medicinske kurser i hoveduddannelsen

Kurstitel	Placering i HU uddannelsen	Varighed	Tilmelding
Akut medicin	1-2år	1 dag	Kurserne organiseres af Dansk Selskab for Intern Medicin. Efter tildeling af hoveduddannelsesforløb vil man kort tid efter modtage materiale fra den Centrale Kursusledelse i Dansk Selskab for Intern Medicin: Der fremsendes 1 eksemplar af det samlede kursusprogram for dig
De 8 selskabers kursusdag	1-2 år	4 dage	
Rationel farmakoterapi	1-2 år	2 dage	
Neurologi for intern medicinere	1-2 år	1 dag	
Psykiatri for intern medicinere	1-2 år	1 dag	
Rationel Klinisk beslutningsteori	1-2 år	1 dag	
Onkologi for intern medicinere	1-2 år	1 dag	
Den terminale patient, (palliativ behandling)	1-2 år	1 dag	
Den ældre patient	1-2 år	2 dage	

Tabel over de obligate specialespecifikke kurser i hoveduddannelsen

Kurstitel	Placering i HU uddannelsen	Varighed	Tilmelding
Gastroenterologi	1-3 år	4 dag	Kurserne organiseres af Dansk Selskab for Gastroenterologi og Hepatologi. (Specialespecifikke kurser i gas/hep)
Gastrointestinal endoskopi	2-3 år	2 dage	
Hepatologi	1-3 år	4dage	
Gastrointestinal billeddiagnostik	2-3 år	2 dag	I løbet af hoveduddannelsestiden vil man af hovedkursuslederen blive indkaldt til de specialespecifikke kurser. (SST specialespecifikke kurser)
Avanceret gastroenterologi og hepatologi	3-5 år	4 dag	

Forskningstræningsmodul

obligatorisk for læger, som ikke har gennemgået ph.d.-uddannelse eller skrevet disputats ([link hertil](#)).

1. ansættelse

Medicinsk afdeling, Hospitalsenhed Vest, Herning, ansættelsesvarighed 15 mdr

1.1 Præsentation af afdelingen

Medicinsk afdeling, Hospitalsenhed Vest, Herning

Medicinsk afdeling, HEV udgøres af Medicinsk afdeling, RHE (Herning) (Endokrinologi, Gastroenterologi, Infektionsmedicin, Geriatri) og Medicinsk afdeling, RHO (Holstebro) (Reumatologi, Lungemedicin, Hæmatologi, Nefrologi). På begge matrikler tilbydes intern medicinsk behandling under indlæggelse. Specialerelateret behandling sker som hovedregel på de respektive matrikler uanset optageområde. Afdelingerne på de to matrikler er under samme afdelingsledelse.

I løbet af 2020 vil der ske en afvikling af Herning og Holstebro matriklen og en samlet udflytning til det nybyggede hospital i Gødstrup.

Kardiologisk afdeling, Hospitals Enhed Vest (HEV) blev til den 1. januar 2017. Tidligere hørte kardiologi under Medicinsk afdeling. De to afdelinger administreres nu af hver deres afdelingsledelse, men de er fortsat tæt samarbejdende om uddannelse af læger til mange specialer (gastroenterologi, geriatri, endokrinologi, onkologi og kardiologi, foruden almen praksis læger og læger i introduktionsstilling).

HU-lægerne i gastroenterologi og hepatologi har ansættelse på medicinsk afdeling, men vil af hensyn til uddannelsen i de fælles intern medicinske kompetencer have tidsbestemt arbejdsfunktion på Kardiologisk afdeling, og vagten vil bestå af patientkontakt på begge afdelinger.

Informationer om afdelingens behandlingstilbud, patient flow, normering og opbygning fremgår af [**afdelingens hjemmeside**](#).

1.1.1 Introduktion til afdelingen

Der er udarbejdet særskilt introduktionsprogram til medicinsk afdeling, som du følger i 3 dage. Introduktionsprogrammet tilsendes sammen med velkomstmateriale

Der i de første 2 dage en [**central introduktion til Hospitalsenhed Vest, Herning**](#) med blandt andet gennemgang af de elektroniske systemer, der anvendes. Herefter er der i 3 dage et særskilt [**introduktionsprogram til medicinsk afdeling**](#) ing af lokaliteter, demonstration af udstyr, arbejdsplaner, kaldesystemer, sengeafdelinger, ambulatorier, omklædning, etc. Introduktion varetages af skemalagte kollegaer. Der anvendes en tjekliste. Lægen vil i disse dage følge med mere erfarne kolleger på vagt, stuegang og i ambulatorium.

1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen

Medicinsk afdeling og Kardiologisk afdeling har en UAO, men deler en UKYL. UAO og dennes ledende overlæge er ansvarlige for uddannelse på afdelingen. Dette ansvar er beskrevet i funktionsbeskrivelse for UAO i HEV. Ligeledes findes en funktionsbeskrivelse for UKYL. UAO og UKYL er hovedaktører i det ad hoc team, der tager sig af drift og udvikling af uddannelse. UAO og UKYL er medlemmer af det lægelige videreuddannelsesråd (LVUR). Formand for dette råd er Uddannelseskoordinerende Overlæge. med direkte reference til Hospitalsledelsen. UAO og UKYL deltager i regionale uddannelsesudvalg. UKYL arrangerer afdelingens undervisning og de tilbagevendende 3 timers møder for yngre læger, hvor uddannelsesaspekter på afdelingen drøftes.

I afsnittet "Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse" er de forskellige aktører i den lægelige videreuddannelse generelt beskrevet. Organiseringen af samt værktøjer til den lægelige videreuddannelse på hospitalsenhed Vest er anført på hjemmesiden om [**lægelig videreuddannelse**](#).

1.1.3 Uddannelsesvejledning

UAO, UKYL, tillidsrepræsentant (TR) for YL, skemalæggere og afdelingsledelsen arbejder tæt sammen omkring uddannelsesspørgsmål. Alle hoveduddannelsessøgende læger får ved tiltrædelse i ansættelsen tildelt en hovedvejleder, der vil være speciallæge i gastroenterologi og hepatologi.

Alle læger med større anciennitet og erfaring er kliniske vejledere. Supervision, vejledning og kompetenceevaluering kan foregå ved klinisk vejleder, hvis dette findes mest praktisk eller fagligt relevant.

Principielt foregår alt arbejde superviseret. I dagtid vil arbejde på akut sengeafdeling (ASA) og sengeafdelingerne ske side om side med speciallæge. I ambulatorierne kan der løbende fås supervision ved speciallæge for at få løst konkrete problemer. Ved specialespecifikke spørgsmål kan der ringes på respektive specialers kontaktelefon. I vagtfunktion refereres til tilstedeværende medicinsk bagvagt/de enkelte medicinske specialers beredsskabsvagt af speciallæger.

Første fredag i måneden er tiden fra 08.30 til 09.00 afsat til uddannelsesvejledning. Tiden kan bruges til intro-/justeringssamtaler/slutsamtale mhp individuelle uddannelsesplaner, karrierevejledning, kompetenceevaluering/godkendelse etc. Disse fredagssamtaler kan med fordel planlægges, så indhold er kendt og forberedt af deltagerne. Denne planlægning påhviler den uddannelsessøgende læge. Uddannelsesvejledning kan i øvrigt foregå når som helst, parterne kan finde tid til møde.

Planlægning og dokumentation af afholdte samtaler sker i RMUK (Region Midtjyllands Uddannelses- og kursusadministration). Via dette system foregår godkendelsesproceduren for de individuelle uddannelsesplaner elektronisk.

Informationer om den lægelige videreuddannelse fremgår af hjemmeside om [Lægelig Videreuddannelse](#).

1.1.4 Arbejdsopgaver og -tilrettelæggelse

Hvert sengeafsnit samt ambulatorier er bemandet med et team af speciallæger og læger under uddannelse på forskellige kompetenceniveauer. Lægen i hoveduddannelsen vil i faste perioder være tilknyttet diverse sengeafsnit/ambulatorier.

Se venligst afsnit 1.3 for mere detaljeret opdeling af hvilke kompetencer der forventes opnået ved de forskellige arbejdsfunktioner.

Der gives et overblik over arbejdsopgaver og struktur via [afdelingens hjemmeside](#)

1.2 Uddannelsesplanlægning

Alle afdelingens / praksis' læger fungerer som daglige kliniske vejledere, og deltager i praktisk vejledning, supervision og kompetencevurdering. Det er kun læger, der er et trin højere i uddannelsesniveau, der kan gennemføre kompetencevurdering.

Den lægelige videreuddannelse er primært arbejdsbaseret mesterlære. Læringen styrkes gennem refleksion over udførte arbejdsopgaver og gennem feedback fra samarbejdspartnere og patienter. Uanset hvilken funktion HU- læge arbejder i, vil der være en speciallæge som klinisk vejleder. Den uddannelsessøgende læge informerer om, hvilke kompetencer der aktuelt arbejdes med, og speciallægen vil lægge vægt på, at der ved konferencer og ved sidemandsoplæring arbejdes med disse kompetencer efter kompetence vurderingsmetoderne. Ofte vil dele af vejledningen blive uddelegeret til speciallæger, der mestrer kompetencen, specielt i vagterne. Kun speciallæger kan give den endelige godkendelse af den uddannelsessøgende læges opnåede kompetencer. I arbejdstilrettelæggelsen tages videst muligt hensyn til uddannelsesmæssige forhold.

1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Generelt deltager HU-lægen i alle funktioner indenfor specialet herunder stuegang, ambulatorium og endoskopi. I alle funktioner er der vejledning og supervision af speciallægerne.

I fase 1 tilstræbes at HU-lægen er tilknyttet det gastroenterologisk team i de første 3 mdr for derefter at roterer i de andre specialer mhp. at opnå de intern medicinske kompetencer. I hele fase 1 vil HU-lægen dog være under oplæring i endoskopi.

Ambulatoriefunktionen

HU-læger og speciallæger har ambulatoriefunktion i eget speciale. Supervision og kompetencevurdering i ambulatoriet foregår som mesterlære. Uddannelseslægen introduceres til ambulatoriet af mere erfarne kollega og ambulatoriepersonalet. Der er etableret parallelambulatorier, hvor HU-lægen sammen med mere erfarne læge har parallelle spor, hvor der er tid til supervision og kompetencevurdering (ved speciallæge). HU lægen har selvstændig funktion med mulighed for at søge hjælp ved mere erfarne læge. HU-lægen forventes også at agere supervisor for mindre erfarne kollega.

Endoskopiske undersøgelser: Speciallæger og HU-læger i gastroenterologi udfører i skopienheden gastroskopi, koloskopi, sigmoideoskopi samt ERCP med oplæring og supervision af HU-lægen i gastroskopi/koloskopi.

Stuegangsfunktionen

Der er daglig stuegang på medicinsk sengeafdeling - MSA (gastroenterologisk gruppe, infektions gruppe, geriatrik/endokrinologisk gruppe) og på hjertemedicinsk sengeafdeling - HSA.

Afdelingens speciallæger og HU-læger (mere end 1 år henne i uddannelsen) er alle tilknyttet deres respektive speciale. HU-læger i grunduddannelse mhp intern medicinske kompetencer (mindre end 1 år henne i HU uddannelsen) allokeres iht deres uddannelsesplaner. Der tilstræbes en rotation imellem sub-specialerne, og at uddannelsessøgende læger deler stuegangsgruppe med speciallæge (superviseret stuegang).

Der er afsat tid til gennemgang af patienterne på stuegangen ved morgen/team konference på afsnittet – her deltager altid speciallæge tilknyttet teamet.

Vagtfunktion

Medicinsk forvagt (HU-læger, Introlæger og AP-læger) laver gennemgange på patienter, som er overdraget til medicinsk afdeling efter primær behandling på Akutafdeling. Arbejdet foregår side om side med og superviseret af Medicinsk Beredskabsvagt. Gennemgangen syntetiserer et kort resume af anamnese og opfølgning på akutte behandling. Efter gennemgang flyttes patienten til relevant specialegruppe på sengeafdeling. Der skal lægges en videre plan for behandling, observation og evt. udskrivelse.

Medicinsk Beredskabsvagt (speciallæger) med tilstedeværelse kl. 0800-1800 og resten af døgnet telefonvagt. Medicinsk Beredsskabsvagt laver medicinske gennemgange på ASA og fungerer som Bag-bagvagt i intern medicinske problemstillinger.

Kardiologisk Forvagt (HU-læger, introlæger, AP-læger) er vagthavende læge på HSA og står for modtagelse af akutte og visitation af tele-EKG fra ambulancerespons til hjertepatienter.

Kardiologisk Beredsskabsvagt (kardiologiske speciallæger) med tilstedeværelse kl. 0800-1800 og resten af døgnet telefonvagt. Kardiologisk Beredsskabsvagt varetager specialiserede akutte kardiologiske vurderinger og behandlinger og Fungerer som bag-bagvagt i kardiologiske problemstillinger samt kaldes til hjertestop i hele huset sammen med medicinsk bagvagt.

Medicinsk Akut SengeAfdelings (ASA) læge (speciallæger) med tilstedeværelse kl. 0800-1800.

Medicinsk ASA læge laver medicinske gennemgange på ASA i samarbejde med Medicinsk forvagt og fungerer som bag-bagvagt i intern medicinske problemstillinger.

Medicinsk bagvagt /Medicinsk-Kardiologisk bagvagt (speciallæger, HU-læger) med døgnvagt eller delt. Medicinsk bagvagt går stuegang på medicinske patienter på Intensiv afdelingen (IT) samt går medicinske tilsyn på andre afdelinger - modtager akutte patienter i Akutmodtagelsen / Skadestuen ved "medicinsk kald". Medicinsk bagvagt er leder af vagtholdet og kaldes til hjertestop på hele matriklen.

I tidsrummet kl. 15.30 til 08.00 dækkes vagten på Kardiologisk afdeling og Medicinsk afdeling af Medicinsk Bagvagt og Kardiologisk Forvagt. Dette vagthold har funktion på både Kardiologisk og Medicinsk afdeling. Problemstillinger refereres til respektive Beredskabsvagt.

1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Nedenfor er skitseret det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i dette element af uddannelsesforløbet. En komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

Kompetencemålene, der skal vurderes og godkendes, er anført i målbeskrivelsen, hvor der angives forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetencevurdering. Kompetencevurderingsmetoderne angivet i målbeskrivelsen er obligatoriske. Målbeskrivelsen indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og kompetencevurderingsstrategier.

Målbeskrivelsen samt logbog med portefølje kan findes på Dansk Selskab for Gastroenterologi og Hepatologi (DSGH) hjemmeside under [Uddannelse](#). Nedenstående tabeller giver et overblik mhp mål, mulige læringsmetoder og obligatoriske kompetencevurderingsmetode samt forventet tidspunkt for kompetencegodkendelse i uddannelsesforløbet.

Tabel med Fælles Intern Medicinske kompetencer

Målnummer og kompetence mål (svarende til Målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen/er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 1 - 15
FIM1	Medicinske ekspert				
	1. Brystsmerter	Vagt	- Selvstudier og klinisk erfaring - Konferencefremlæggelse og diskussion - lagttage andres arbejde (herunder epikrise-skrivning) - Undervise - Udarbejde instrukser - Udarbejde undervisningsmateriale - Deltagelse i teoretiske kurser	Struktureret interview/Casebaseret diskussion Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort FIM1 til brug fælles intern medicinsk hoveduddannelse Kompetencekortet anvendes som en interviewguide, for at sikre at man i samtalsens løb berører væsentlige aspekter af kompetencen. De 14 forskellige sygdomsmanifestationer diskuteres ud fra samme kompetencekort (som altså kopieres i 14 eksemplarer)	1-6
	2. Åndenød	Vagt			1-6
	3. Bevægeapparatets smerter	Vagt, Stg, Amb			1-6
	4. Feber	Vagt, Stg			1-6
	7. Ødemer	Vagt, Stg, Amb			7-12
	8. Mavesmerter og afføringsforstyrrelser	Vagt, Amb			7-12

Målnummer og kompetence mål (svarende til Målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen/er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 1 - 15
	10. Bevidstheds påvirkning og/eller neurologiske udfald	Vagt, Stg			7-12
	11. Væske og elektrolytforstyrrelser	Vagt, Stg, Amb			7-12
	12. Det abnorme blodbillede	Vagt, Stg, Amb			7-12
	13. Forgiftningspatienten	Vagt, Stg			1-6
	14. Den shockerede patient	Vagt, Stg			1-6

Målnummer og kompetence mål (svarende til Målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen/er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 1 - 15
FIM6	Gennemføre stuegang Leder og administrator, samarbejder, kommunikator, medicinsk ekspert Påtage sig lederrollen, demonstrere samarbejdsevne i relation til plejepersonale, patienter og pårørende og udvise den nødvendige medicinske ekspertkompetence jf. mål nr. 1	Stg	Identificere gode rollemodeller Opsøge feedback Refleksion over gode og dårlige stuegange Overvejelser over egen faglig og personlig udvikling siden intro niveau	Direkte observation af stuegang, kompetencekort FIM6, (findes på DSIM hjemmeside)	6 - 10

FIM8	Sikre den gode udskrivelse Leder og administrator, samarbejder, kommunikator, Medicinsk ekspert I samarbejde med det tværfaglige team sikre adækvat plan (plejeforanstaltninger , genoptræning, udredning) for patient, der udskrives. Formidle planen, således at det er klart for patient, hjemmepleje, praktiserende læge og evt. ambulatorielæge, hvad formål og plan for det ambulante forløb er.	Vagt, Stg, Amb	Læsning af journaler, refleksion over patientforløb i forbindelse med epikrise skrivning, træne epikrise-skrivning Overvejelser over egen faglig og personlig udvikling siden intro niveau	Audit af egne udskrivesnotater/epikriser Hjælpekema: auditskema FIM8 (findes på DSIM hjemmeside))	10-14
------	---	----------------	--	--	-------

Tabel med specialespecifikke Gastroenterologiske-Hepatologiske kompetencer

Målnummer og kompetence mål (svarende til målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen(er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 1 - 15
GH1	Symptomer /Tilstande		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, kursus, læringsdagbog	Vurderingsskema GH1a-g Godkendt kursus i gastroenterologi og hepatologi	
a	Abdominal smerter	Vagt, Stg, Amb		Struktureret interview i klinikken	8-12
b	Afføringsforstyrrelser	Vagt, Stg, Amb		Struktureret interview i klinikken	8-12
d	Malabsorption	Amb		Struktureret interview i klinikken	1-4
e	Abnorm leverbiokemi	Vagt, Stg, Amb		Struktureret interview i klinikken	13-15
GH2	Gastroesofageal refluks sygdom	Amb	Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog	Struktureret interview i klinikken-skema GH2 Porteføljevurdering af 2 egne endoskopier Godkendt kursus i gastroenterologi	6-10
GH3	Ulcus sygdom	Vagt, Stg, Amb, Proc	Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog	Struktureret interview i klinikken-skema GH3 Porteføljevurdering af 2 egne endoskopier Godkendt kursus i gastroenterologi og hepatologi	6-10

Målnummer og kompetence mål (svarende til målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen(er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 1 - 15
GH10	Procedurer		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog, simulationstræning	Vurderingsskema GH10a-d	
a	Oesofago-gastro – duodenoskopi	Amb, Proc		Struktureret observation i klinikken "Køreprøve" Godkendt kursus i GI endoskopi	10-15

1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Tværfaglig konference

Nedenfor er kort skitseret, hvilke konferencer uddannelseslægen forventes at deltage i, hvad uddannelseslægens rolle på konferencen er – og hvad uddannelseslægen kan forvente at lære af deltagelse i konferencen.

Konference	Indhold	Hyppighed	Deltagere	Læring
Fælles morgenkonference	Rapport fra vagthold Dagens Case, Fordeling af arbejdsopgaver	Alle hverdage	Alle tilstedeværende læger/læger fra akut afdeling	Patientforløb og organisation Overlevering af patientansvar Rapportering af patientforløb
Morgen/team konference på afsnit	Tværfaglig konference	Alle dage	Team læger Plejepersonale	Patientforløb Organisation Specielle problemstillinger (diagnostik/terapi)
Middagskonference	Drøftelse af komplicerede patienter og feedback	Alle hverdage	Vagtholdet Stuegangslæger Speciallæger	Patientforløb Organisation Specielle problemstillinger (diagnostik/terapi)

1.4.1 Undervisning

Formaliseret undervisning foregår fælles med Kardiologisk afdeling i tidsrummet kl.08.30-09.00 torsdage og fredage.

Torsdag: yngre læger fremlægger/underviser.

Fredag : senior læger underviser.

Det forventes at HU-læger deltager aktivt i afdelingens interne undervisning.

1.4.2 Kursusdeltagelse

I uddannelsesforløbet gives fri til obligatoriske kurser samt mulighed for deltagelse i relevante nationale og internationale møder/kongresser. Afdelingen giver tjenestefrihed med løn til obligatoriske kurser, men det påhviler HU-uddannelseslægen at give afdelingen besked (ledende overlæge og skemalægger) om kursernes placering tidligst muligt.

Ud over de obligatoriske kurser, kan der søges skriftligt om tjenestefri til relevant kursus- og kongresdeltagelse ved den ledende overlæge. Der ansøges om kursusdeltagelse på fortrykt blanket. Sendes til ledende overlæge.

Vær opmærksom på at der kan være lang venteliste til fx SOL 2-kurset, og specialespecifikke kurser, der sjældent udbydes

Forskningstræningsmodul

Formålet med forskningstræningsmodulet er at sikre, at HU lægen opnår kompetencer indenfor forskning. Modulet skal normalt være påbegyndt indenfor 2 år af HU-stillingens start og gennemført minimum 6 måneder før afslutning af uddannelsesforløbet.

Aftale om forskningstræning skal således være lavet (på initiativ af hoveduddannelseslægen) senest 24 måneder efter begyndt hoveduddannelse. Aftalen om indholdet af forskningstræningsprojektet bør indgås mellem 1. og 2. del af den teoretiske del af forskningstræning.

Dette uddannelsesmodul er obligatorisk for læger, som ikke har gennemgået ph.d.-uddannelse eller skrevet disputats.

Forskningstræningsmodulet har et maksimalt omfang svarende til **20 normale arbejdsdage** fordelt på 10 kursusdage og 10 dages selvstændigt arbejde med et mindre projekt samt vejledning og evaluering.

Teoretisk del består af i alt 10 dage med teoretisk kursusvirksomhed bestående af 2 universitets afholdte kurser (Modul I og Modul II) samt 3 dage individuelt arrangerede kursusvirksomhed. Universiteternes **kurser opdeles i et modul I og et modul II** (modul II afholdes kun i Aarhus). De fælles kurser i videnskabelig metode er opbygget af et grundmodul (modul I, 3 dage) og et fortsættelsesmodul (modul II, 4 dage). Man skal selv sørge for [tilmelding på AU's hjemmeside](#).

Inden du påbegynder forskningstræningsforløbet, skal du udfylde en **standardaftale** om det obligatoriske forskningstræningsmodul i Videreuddannelsesregion Nord. Aftalen udarbejdes mellem dig og din vejleder for forskningstræning. Aftalen skal indgå i din portefølje som dokumentation for gennemført og godkendt forskningstræningsmodul. Kopi af aftalen skal underskrives af PKL og sendes til Videreuddannelsessekretariatet.

Samlet mhp information om og praktiske forhold ved forskningstræning i hoveduddannelsesforløbet henvises til [Forskningstræning - Videreuddannelsesregion Nord](#) samt til lægefaglig [indstilling om forskningstræning i intern medicin: gastroenterologi og hepatologi](#).

1.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage

Ikke som udgangspunkt relevant for hoveduddannelsesforløbet. Ved særlige ønsker kontaktes UAO eller ledende overlæge.

1.6 Forskning og udvikling

På Hospitalsenhed Vest, Herning er der etableret en [forskningsenhed NIDO](#), der støtter forskningen på hospitalet og i afdelingerne. Forskningsenheden ledes af forskningskoordinerende ledende overlæge. Der er god mulighed for interesserede læger at deltage i forskningsprojekter og få assistance til initiering af Ph.d. forløb.

Forskning ved Hospitalsenhed Vest er beskrevet på [forskningsenhedens hjemmeside](#).

1.7 Anbefalet litteratur

En del af uddannelseslægers kompetencer opnås ved selvstudier. Som ansat i Hospitalsenhed Vest har du adgang til en lang række medicinske tidsskrifter samt elektroniske, opslagsværker (f.eks. UpToDate) samt adgang til [Fagbibliotek](#) på Hospitalsenhed Vest

2. ansættelse

Lever-, Mave- og Tarmsygdomme Afdeling, Aarhus Universitetshospital, ansættelsesvarighed 15 mdr.

2.1 Præsentation af afdelingen / praksis

Lever-, Mave- og Tarmsygdomme Afdeling, Aarhus Universitetshospital

Lever-, Mave- og Tarmsygdomme Afdeling på Aarhus Universitetshospital er en intern medicinsk afdeling med speciale i leversygdomme (hepatologi) og mave-tarmsygdomme (gastroenterologi). Afdelingen har regions- og højtspecialiserede funktioner i hepatologi og gastroenterologi samt endoskopi - og med hovedfunktion indenfor intern medicinske patienter.

Informationer om afdelingens behandlingstilbud, patient flow, normering og opbygning fremgår af [afdelingens hjemmeside](#).

2.1.1 Introduktion til afdelingen / praksis

Der er udarbejdet særskilt introduktionsprogram, som du følger de første 3 dage. Introduktionsprogrammet fremsendes før ansættelsen sammen med uddannelsespapirer.

2.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen/praksis

I afsnittet "Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse" (afsnit 5) er de forskellige aktører i den lægelige videreuddannelse beskrevet.

Afdelingen har en uddannelsesansvarlig overlæge samt to uddannelseskoordinerende yngre læge (UKYL).. Alle læger varetager vejlederfunktion, og alle læger har mulighed for at være vejleder for en yngre kollega. Uddannelseslægen tildeles en vejleder forud for ansættelsen, og der afsættes tid til første vejledersamtale (Introduktionssamtalen)

2.1.3 Uddannelsesvejledning

Der er afsat tider i de forskellige ambulatoriespor til vejledersamtaler. Planlægning og dokumentation af afholdte samtaler sker i RMUK (Region Midtjyllands Uddannelses- og kursusadministration). Via dette system foregår godkendelsesproceduren for de individuelle uddannelsesplaner elektronisk.

Ved ansættelsens begyndelse tildeles den uddannelsessøgende læge en vejleder blandt afdelingens speciallæger.

Der vil som minimum blive afholdt introduktionssamtale, midtvejssamtale samt slutevalueringssamtale med vejleder. Med henblik på strukturering af disse samtaler benyttes de af Region Midtjylland udarbejdede skemaer (forefindes elektronisk i RMUK lavet af Region MIDT). Før ansættelse fremsendes vejledning i at anvende elektroniske uddannelsesplaner og vejledersamtaler via RMUK samt en generel vejledning til hvordan vejledning skal foregå.

Det er vejlederens ansvar at sikre at den nye læge har modtaget introduktionsmateriale, uddannelsesprogram, arbejdsplan o. lign. inden tiltrædelsen. Vejleder sikrer også at der gennemføres introduktions-, evaluerings-, og slutsamtaler indenfor de angivne tidsrammer og at der udarbejdes en individuel uddannelsesplan for den nye læge i samarbejde med denne.

Vejlederen er "tovholder" for at der sikres løbende supervision af uddannelsesforløbet gennem det daglige samarbejde, gennem dublering af enkeltfunktioner og ved gennemgang af journalmateriale.

Der laves uddannelsesplaner i forbindelse med hver vejledersamtale. Denne arkiveres i det elektroniske RMUK system – og denne skal godkendes af uddannelsessøgende læge, vejleder samt den uddannelsesansvarlige overlæge.

2.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse

Ambulatoriet er opdelt i gastroenterologiske og hepatologiske spor samt malign sygdom (neurokrine tumorer og primær levercancer) samt har et akut spor for speciallæger og læger under uddannelse.

Sengeafsnittet er opdelt i 3 grupper (teams) hvor de 2 af grupper (rød/gul gruppe) er med blandede gastroenterologiske og hepatologiske patienter samt patienter med generelle intern medicinske tilstande/sygdomme mens en gruppe (grøn gruppe) udelukkende har patienter med tarmsvigt/svær malabsorption til vurdering og op ernæring (enteralt/parenteralt).

Alle grupperne er bemanded med et team af speciallæger og læger under uddannelse på forskellige kompetenceniveauer. Den enkelte læge vil blive tilknyttet enten rød, gul eller grøn gruppe ved ansættelsen.

Hoveduddannelseslægen deltager i stuegangen, i ambulatoriarbejde og i vagten som 'bagvagt' i dag/aftentimer. Alle funktioner varetages på skift 1 til 3 gangen om ugen.

Alle opgaver bliver superviseret af læger på højere uddannelsesniveau (speciallæger). Der er vedvarende mulighed for vejledning og supervision fra læger på højere uddannelsesstrin.

2.2 Uddannelsesplanlægning

Alle afdelingens læger fungerer som daglige kliniske vejledere, og deltager i praktisk vejledning, supervision og kompetencevurdering. Det er kun læger, der er et trin højere i uddannelsesniveau, der kan gennemføre kompetencevurdering.

2.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Eksempler på væsentlige arbejdsfunktioner:

Ambulatoriefunktionen

Supervision og kompetencevurdering i ambulatoriet foregår som mesterlære. Uddannelseslægen introduceres til ambulatoriet af mere erfarne kollega og ambulatoriepersonalet. Der er etableret parallelambulatorier, hvor uddannelseslægen sammen med mere erfarne læge har parallelle spor, hvor der er indlagt tid til supervision og kompetencevurdering (ved speciallæge). Når kompetencevurdering er gennemført får uddannelseslægen selvstændig funktion med mulighed for at søge hjælp ved mere erfarne læge. Uddannelseslægen forventes også at agere supervisor for mindre erfarne kollega efter ½ år

Stuegangsfunktionen

Der er afsat tid til gennemgang af patienterne på stuegangen ved tavlemøde i alle grupper (teamkonference før stuegang) – her deltager altid speciallæge tilknyttet teamet. Ved tavlemødet fordeles patienterne mellem de stuegangsgående læger efter kompetence og efter hvilke patientkategorier den enkelte uddannelseslæge har særligt fokus på jf. den individuelle uddannelsesplan. Det er planlagt at stuegangen på de første to patienter sker under supervision – og når uddannelseslægen er klar sker kompetencevurderingen ligeledes i forbindelse med stuegangen på de første to patienter. Kompetencevurderingen foretages af speciallæge i samarbejde med sygeplejerske, som deltager i stuegangen.

Tværfaglig konference

I starten af ansættelsen vil uddannelseslægen deltage i diverse tværfaglige konferencer (eksempelvis multi-disciplinær team (MDT) cancerkonference – Biologisk/IBD – (inflammatorisk tarmsygdomme) konference, Leverknast konference, Patologi konference, Kirurg – medicin konference) uden selvstændig funktion. Efter at have deltaget i 2 konferencer vil uddannelseslægen få ansvar for at fremlægge patienter på konferencen under supervision fra mere erfarne kollega.

Vagtfunktion

Hoveduddannelseslæger i fase 2 og fase 4 deltager i den medicinske vagt og skadestuevagt i regi af den fælles akut afdeling (FAA) på Universitetshospitalet (hver dag er der 3 forvagter fra hospitalets medicinske afdelinger): Skadestuelægen, AKUT-læge (for AKUT afsnit 1 og afsnit 2) samt ekstra læge alle ugens dage. Fordelingen af vagtfunktionen roterer efter fast skema, så LMT forvagten fx er skadestuevagt hver 3. dag.

Som Skadestuelæge (HU fase 2) ser man alle intern medicinske patienter i skadestuen. HU i fase 4 (sidste år af uddannelsesforløb) fungerer som ansvarshavende Medicinsk Vagt i Akutafdelingen (MVA bagvagt) og vurderer alle akutte indlagte medicinske patienter i samarbejde med Akutafdelingens akut læge. Der er altid en akut læge i skadestuen mhp triagering, konferering og hjælp. Som Sweeper forvagt hjælper man hvor der er behov på hhv. AKUT1/AKUT2 eller skadestuen.

Om aften og natten dækker medicinsk fællesvagt i [Sydfløjen/Sydsporet](#) de medicinske patienter på de medicinske sengeafdelinger ved akutte problemer.

Medicinsk fælles vagt i Sydfløjen er organiseret således:

Dagtid (8-18): Alle afdelinger har egen for- og bagvagt.

Aften (18-23): Forvagt er altid læge med ret til selvstændigt virke

Nyremedicin: Forvagt til 23, bagvagt med vagt fra bolig.

LMT afdeling : Forvagt til 23 (deles med Q), overlægevagt med vagt fra bolig.

Rådighedsvagt (overlæge) kl. 16-08.

Infektionsmedicin: Forvagt til 23 (deles med V), bagvagt med vagt fra bolig.

Nat (alle dage 23-08): Fælles forvagt. Varetages af Blodsygdomme

Der er altid en speciallæge (overlæge) fra Lever-Mave-og Tarmsygdomme afdelingen i rådighedsvagt med mulighed for telefonisk konferering om akutte patienter i akutafdelingen eller på afdelingen.

2.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Nedenfor er skitseret det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i dette element af uddannelsesforløbet. En komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

Kompetencemålene, der skal vurderes og godkendes, er anført i målbeskrivelsen, hvor der angives forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetencevurdering. Kompetencevurderingsmetoderne angivet i målbeskrivelsen er obligatoriske. Målbeskrivelsen indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og kompetencevurderingsstrategier.

Målbeskrivelsen samt logbog med portefølje kan findes på Dansk Selskab for Gastroenterologi og Hepatologi ([DSGH](#)) hjemmeside under [Uddannelse](#). Nedenstående tabeller giver et overblik mhp mål, mulige læringsmetoder og obligatoriske kompetencevurderingsmetode samt forventet tidspunkt for kompetencegodkendelse i uddannelsesforløbet.

Tabel med Fælles Intern Medicinske kompetencer

Målnummer og kompetence mål (svarende til Målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen/er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 16 - 30
FIM2	Kommunikator Indhente information fra patienter og pårørende eksempelvis stille relevante spørgsmål, lytte og forstå og give plads til samtalepartneren. Videregive og indhente information ved tværfaglige møder, ved stuegang og konferencer og i journalnotater og epikriser, eksempelvis både mundtligt og skriftligt kunne fremstille en problemstilling kortfattet og struktureret, samt formulere en konklusion.	Vagt,, Stg, Amb	Identificere gode rollemodeller Opsøge feedback	360-graders feedback	28 - 30

FIM3	Samarbejder Samarbejde med andre faggrupper, eksempelvis at planlægge sit eget arbejde under hensyntagen til andre personalegrupper og pårørende, vejleder og supervisere ved behov, overholde aftaler. Samarbejde indenfor egen faggruppe, eksempelvis være opmærksom på fælles arbejdsforpligtigelser, vejlede og supervisere ved behov, gøre fornuftigt brug af andres viden og erfaring.	Vagt, , Stg, Amb, Proc	Identificere gode rollemodeller Opsøge feedback SOL kurser	360-graders feedback	28 - 30
FIM4	Professionel Forholde sig etisk til en problemstilling, eksempelvis omtale patienter, kolleger og samarbejdspartnere respektfuldt, og overveje det etiske i en mulig behandling.	Vagt, , Stg, Amb, Proc, Und	Identificere gode rollemodeller Opsøge feedback	360-graders feedback	28 - 30

Målnummer og kompetence mål (svarende til Målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen/er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 16 - 30
	Forholde sig til egne evner og begrænsninger, eksempelvis søge hjælp ved behov, kende egne læringsbehov, planlægge egen uddannelse, følge med i specialets udvikling, vedligeholde videnskabelig viden, forholde sig til egne karrieremuligheder.				

FIM5	Leder- og administrator Administrere sin egen tid, eksempelvis blive færdig til tiden med stuegang/ambulatorie/vagtarbejde, samtaler, med andre opgaver og bevare overblikket over opgaverne også i pressede situationer. Lede og fordele arbejdsopgaver, eksempelvis lede et vagthold, fordele opgaver i forbindelse med stuegang herunder vide, hvilke opgaver lægen bør bede andre varetage.	Vagt, , Stg, Amb, Proc	Identificere gode rollemodeller Opsøge feedback SOL kurser	360-graders feedback	28 - 30
FIM7	Varetage ambulatoriefunktion Leder og administrator, samarbejder, kommunikator, medicinsk ekspert	Amb	Opsøge feedback Identificere gode rollemodeller	360 graders feedback Struktureret interview med casebaseret diskussion	28 - 30

Målnummer og kompetence mål (svarende til Målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen/er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 16 - 30
	Påtage sig lederrollen, demonstrere samarbejdsevne i relation til plejepersonale, patienter og pårørende og udvise den nødvendige medicinske ekspertkompetence jf. mål FIM1			(kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort FIM1 til intern medicinsk hoveduddannelse)	

Tabel med specialespecifikke Gastroenterologiske-Hepatologiske kompetencer

Målnummer og kompetence mål (svarende til målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen/er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 16 - 30
GH1	Symptomer /Tilstande		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, kursus, læringsdagbog	Vurderingsskema GH1a-g Godkendt kursus i gastroenterologi og hepatologi	
c	GI – blødning	Vagt		Struktureret interview i klinikken	20-24
f	Icterus	Vagt, Stg, Amb		Struktureret observation i klinikken Struktureret interview i klinikken Porteføljevurdering af 2 egne bedside UL	20-24
GH6	Leverbetændelse		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog,	Vurderingsskema GH6a-c Godkendt kursus i hepatologi	
c	Alkoholisk hepatitis	Vagt, Stg, Amb		Struktureret interview i klinikken	24-28
GH7	Cirroze og komplikationer		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog	Vurderingsskema GH7a-c Godkendt kursus i hepatologi og avanceret gastroenterologi og hepatologi	
b	Ascites og komplikationer	Vagt, Stg, Amb		Struktureret interview i klinikken	16-20
c	Hepatisk encephalopati	Vagt, Stg, Amb		Struktureret observation i klinikken Struktureret interview i klinikken	20-24

Målnummer og kompetence mål (svarende til målbeskrivels en)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen/er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 16 - 30
GH10	Procedurer		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog, simulationstræning	Vurderingsskema GH10a-d	
d	Laparocentese	Vagt, Amb, Proc		Struktureret observation i klinikken-GH10d	16-20

2.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Uddannelse af HU lægen foregår også gennem deltagelse og fremlæggelse af patienterne ved afdelingens faste konferencer, der afholdes dagligt som morgen-, team- og middagskonferencer.

Herudover er der mulighed for uddannelse og klinisk udvikling ved afdelingens forskellige tværfaglige og multidisciplinære konferencer

Nedenfor er kort skitseret, hvilke konferencer uddannelseslægen forventes at deltage i/kan deltage - og hvad uddannelseslægen kan forvente at lære af deltagelse i konferencen.

Konferencer i afdeling LMT regi

Navn	Deltagere	Hyppighed + sted	Indhold	Læring
MDT(multi-disciplinær team) Levertumor (inkl. NUK-konf.)	Speciallæger fra LMT , MTK, Onkologi , R, NUK HU læger	Tirsdag og torsdag kl. 14.00 i R-konf.	Patient vurdering mhp cancerbehandling.	Patientforløb Terapi Organisation
Med/Kir-konf.	LMT (gastroenterologer + HU-læger), MTK og R	Sidste mandag i måneden kl. 15.00 på V eller P	Patientvurdering mhp medicinsk/kirurgisk behandling	Patientforløb Terapi Organisation
Patologikonf.	LMT (speciallæger + HU-læger) & Stephen Hamilton r	Tredje onsdag i måneden kl. 8.30 V-konf. (videokonf.)	Patientvurdering.	Patient diagnostik
Leverknast	LMT (hepatologer + HU-læger)	Anden mandag i måneden kl. 14.30 i V-konf.	Gennemgang af komplicerede lever patienter	Patientforløb Diagnostik Behandling
V Røntgenkonf.	LMT	Hver dag kl. 9.00-9.20 (ekskl. onsdag) på R	Gennemgang af patienter	Billeddiagnostik
V Morgen-konference	Alle LMT -læger	Hver dag kl. 8.30-8.45. Nye ptt. gennemgås	Alle akut indlagte patienter samt på intensiv afdeling	Diagnostik Behandling
V Gruppe- konference	Læger og sygeplejersker i hver gruppe (grøn/gul/rød gruppe)	Hver dag 8.45-9.00.	Alle gruppens ptt. vendes før stuegang	Patientforløb Diagnostik Behandling
V Middags-konference	Alle LMT-læger	Hver dag kl. 12.30-13.00, torsdag m. case 12.50-13.00..	Indlagte ptt. gennemgås	Patientforløb Terapi
Biologisk terapikonference	LMT (gastroenterologer + HU-læger)	Første tirsdag i måneden kl. 14.30-16.00 i V-konf. (fremover evt. hver anden uge)	IBD (inflammatoriske tarmsygdomme) knast patienter	Patientforløb Udredning Behandling
Videokonference med Aalborg (tarmsvigt)	Speciallæger (tarmsvigt)+ HU læger	Torsdag i ulige uger kl. 9.30-10.00 i V-konf.	Gennemgang af tarmsvigtspatienter	Udredning Behandling
TX-konference Rigshospitalet (videokonference)	LMT (hepatologer + evt. HU-læger)	Hver anden tirsdag, ulige uger. V-konf. kl. 13.30	Levertransplanterede patienter	Patientforløb Udredning Terapi

2.4.1 Undervisning

HU-lægens teoretiske viden og uddannelse sker ved regelmæssig deltagelse i samt indlæg ved HU i:

- Onsdagsundervisning : med fremlægning af forskningsresultater fra afdelingen eller andre afdelinger, fremlæggelse af "state of the art" præsentation af nye behandlinger, diagnostiske metoder etc.
- Plenar specialespecifik kompetence-evaluering og gennemgang af afdelingens kliniske lægefaglige kerneinstrukser ved HU-læger (fase 2 og fase 4): tilstedeværelse af fastudpegede speciallæger og gennemgang over 15 måneder af de højtspecialiserede kliniske kerne tilstande afdelingen udreder og behandler. (onsdag eftermiddage – 3 timers møder 4 gange over 15 måneder)
- Klinisk Forum (hver torsdag): "knast/kliniske problem: fremlæggelse af kliniske cases med kort gennemgang af klinisk problem og oplæg ved uddannelseslæger (minimum 2 gang om måneden ved uddannelseslæger

Som HU-læge deltager man i undervisning af studenter på afdelingen og det forventes, at uddannelseslægen tager del i oplæring af yngre kolleger og andre sundhedsprofessionelle i afdelingen. Alle læger, der har været på kursus eller har deltaget i konferencer skal fremlægge hovedpointer fra kurset/konferencen i forbindelse med undervisning på afdelingen.

2.4.2 Kursusdeltagelse

Under ansættelsen forventes uddannelseslægen at deltage i de obligatoriske generelle kurser, fælles intern medicinske kurser og specialespecifikke kurser. Eventuelt opstartes eller færdiggøres forskningsmodul under ansættelsen.

Afdelingen giver tjenestefrihed med løn til obligatoriske kurser, men det påhviler uddannelseslægen at give afdelingen besked (ledende overlæge og skemalægger) om kursernes placering tidligst muligt.

Se under afsnit 1.4.2 mhp oversigt over de obligate kurser i HU-forløbet (de generelle kurser, de fælles intern medicinske kurser samt de specialespecifikke kurser)

Der skal søges om fri til fravær til kurser, kongresser etc. Der kan sædvanligvis påregnes at få fri med løn (7,4 timer/dag) til faglige relevante kurser, hvis man har normal dagarbejde ifølge rulleskemaet. Vagter bør byttes. Der udbetales ikke løn for kurser på fridage. Der kan sædvanligvis maksimalt gives fri til 2 yngre lægers kursusdeltagelse ad gangen og kun under behørig hensyntagen til arbejdsplanen.

Kursusansøgninger afleveres til den ledende overlæge, som bevilger fri under forudsætning af, at der kan finde plads hertil i arbejdsplanen.

2.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage

Ej relevant for hoveduddannelsesforløbet. Ved særlige ønsker kontaktes UAO eller ledende overlæge.

2.6 Forskning og udvikling

Forskningen på afdelingen er fokuseret på metaboliske, inflammatoriske og onkologiske forhold inden for gastroenterologi og hepatologi samt intestinal insufficiens (tarmsvigt).

Til LMT er tilknyttet et forskningslaboratorium, hvor en stor del af afdelingens undersøgelser og analyser foregår. Desuden har afdelingen ansat to projektsygeplejersker, som varetager de patientrelaterede opgaver i kliniske projekter i afdelingens kliniske forskningsenhed (clinical trial unit). Afdelingen initierer selv randomiserede kliniske forsøg samt deltager løbende i et stort antal sponsor-initierede kliniske forsøg.

Der er rig mulighed for, at HU lægen kan blive involveret i forskning med supervision, hvis vedkommende ønsker det, men der er intet krav om deltagelse,

2.7 Anbefalet litteratur

- En del af uddannelseslægers kompetence opnås ved selvstudier. Som ansat på Aarhus Universitetshospital har HU-lægen adgang (via [AU Library](#), [Sundhedsvidenskab](#)) til en lang række medicinske tidsskrifter samt elektroniske muligheder for søgning i litteratur databaser og opslagsværker. Det forventes, at man under ansættelserne får læst DSGH's guidelines ([DSGH guidelines](#)).

3. Tredje ansættelse

Medicinsk afdeling, Hospitalsenhed Vest, Herning, ansættelsesvarighed 15 mdr.

Det forventes i denne ansættelse, at HU-lægen udviser faglig udvikling og selvstændigt kan forestå undersøgelse og behandling af indlagte og ambulante patienter.

Samtidig forventes det, at HU-lægen selvstændigt bidrager til de tværfaglige konferencer og HU-lægen opfordres til at tage aktiv del og medansvar i afdelingens dagligdag, tage initiativer til undervisning, højnelse af kvalitet og til at medvirke i udviklingsprojekter.

I fase 3 er HU lægen udelukkende tilknyttet det gastroenterologiske team. Foruden deltagelse i vagt forventes det at HU-lægen i fase 3 ugentlig har en stuegangs-, ambulatorie- og endoskopidag.

Kompetencerne, der skal opnås i denne ansættelse, fremgår af afsnit 3.3 nedenfor.

For beskrivelse af afdelingen henvises til afsnit 1 (side 9)

3.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Nedenfor er skitseret det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i dette element af uddannelsesforløbet. En komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

Kompetencemålene, der skal vurderes og godkendes, er anført i målbeskrivelsen, hvor der angives forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetencevurdering. Kompetencevurderingsmetoderne angivet i målbeskrivelsen er obligatoriske. Målbeskrivelsen indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og kompetencevurderingsstrategier.

Målbeskrivelsen samt logbog med portefølje kan findes på Dansk Selskab for Gastroenterologi og Hepatologi (DSGH) hjemmeside under [Uddannelse](#). Nedenstående tabeller giver et overblik mhp mål, mulige læringsmetoder og obligatoriske kompetencevurderingsmetode samt forventet tidspunkt for kompetencegodkendelse i uddannelsesforløbet.

Tabel med specialespecifikke Gastroenterologiske-Hepatologiske kompetencer

Målnummer og kompetence mål (svarende til målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen/er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 31 - 45
GH4	Kronisk inflammatorisk tarmsygdom		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog	Vurderingsskema GH4a-c Godkendt kursus i gastroenterologi og hepatologi	
c	Mikroskopisk colitis	Amb		Struktureret interview i klinikken	38-42
GH6	Leverbetændelse		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog,	Vurderingsskema GH6a-c Godkendt kursus i hepatologi	
a	Viral hepatitis	Stg, Amb		Struktureret interview i klinikken	38-42
GH10	Procedurer		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog, simulationstræning	Vurderingsskema GH10a-d	
b	Sigmoideoskopi og koloskopi	Amb, Proc		Struktureret observation i klinikken-GH10b "Køreprøve" Godkendt kursus i GI endoskopi	42-46

4. Fjerde ansættelse

Lever-, Mave- og Tarmsygdomme Afdeling, Aarhus Universitetshospital, ansættelsesvarighed 15 mdr.

Det forventes i denne ansættelse, at HU-lægen udviser faglig udvikling og selvstændigt kan forestå undersøgelse og behandling af indlagte og ambulante patienter.

Samtidig forventes det, at HU-lægen selvstændigt bidrager til de tværfaglige konferencer og HU-lægen opfordres til at tage aktiv del og medansvar i afdelingens dagligdag, tage initiativer til undervisning, højnelse af kvalitet og til at medvirke i udviklingsprojekter.

HU i fase 4 (sidste år af uddannelsesforløb) fungerer som ansvarshavende Medicinsk Vagt i Akutafdelingen (MVA bagvagt) og vurderer alle akutte indlagte medicinske patienter i samarbejde med Akutafdelingens akut læge. Der er altid en akut læge i skadestuen mhp triagering, konferering og hjælp

Kompetencerne, der skal opnås i denne ansættelse, fremgår af afsnit 4.3 nedenfor.

Der henvises til afsnit 2 (side 21)

4.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Nedenfor er skitseret det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i dette element af uddannelsesforløbet. En komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

Kompetencemålene, der skal vurderes og godkendes, er anført i målbeskrivelsen, hvor der angives forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetencevurdering. Kompetencevurderingsmetoderne angivet i målbeskrivelsen er obligatoriske. Målbeskrivelsen indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og kompetencevurderingsstrategier.

Målbeskrivelsen samt logbog med portefølje kan findes på Dansk Selskab for Gastroenterologi og Hepatologi (DSGH) hjemmeside under [Uddannelse](#). Nedenstående tabeller giver et overblik mhp mål, mulige læringsmetoder og obligatoriske kompetencevurderingsmetode samt forventet tidspunkt for kompetencegodkendelse i uddannelsesforløbet.

Tabel med Fælles Intern Medicinske kompetencer

Målnummer og kompetencemål (svarende til Målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen(er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 46 - 60
FIM1	Medicinske ekspert				50- 54
	5. Vægttab	Amb, Stg, Vagt	- Selvstudier og klinisk erfaring - Konferencefremlæggelse og diskussion - lagttage andres arbejde (herunder epikrise-skrivning) - Undervise - Udarbejde instrukser - Udarbejde undervisningsmateriale - Deltagelse i teoretiske kurser	Struktureret interview/Casebaseret diskussion Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort FIM1 til brug fælles intern medicinsk hoveduddannelse Kompetencekortet anvendes som en interviewguide, for at sikre at man i samtalen løb berører væsentlige aspekter af kompetencen. De 14 forskellige sygdomsmanifestationer diskuteres ud fra samme kompetencekort (som altså kopieres i 14 eksemplarer)	
	6. Fald og Svimmelhed	Vagt			50-54
	9. Den terminale patient	Stg			50-54

Målnummer og kompetencemål (svarende til Målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen/er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 46 - 60
FIM9	Akademiker, Professionel Med rutine kunne anvende databaser, fx Pubmed, videnskabeligt bibliotek eller andre tilgange til en evidensbaseret litteratursøgning Formidle et videnskabeligt budskab til kolleger og andet personale ved hjælp af forskellige hjælpemidler som overhead, grafiske IT-programmer og lign. Angive struktur i en præsentation I vagtfunktion, på stuegang eller i ambulatoriet: Identificere faglige problemstillinger som kræver personlige studier (lærebøger, litteratursøgning, guidelines mv.) Identificere faglige problemstillinger som kræver kvalitetssikring, herunder gældende retningslinjer og videnskabelig evidens Problematisere, kondensere og fremlægge en sygehistorie	Und, Vagt, Stg, Amb	Afdelingsundervisning Udarbejde EBM-opgave (evidens baseret opgave) og fremlægge resultaterne heraf Refleksion over og diskussion af arbejdsfunktioner sammen med daglig klinisk vejleder	Bedømmelse af opgave og præsentation. Kompetencekort FIM9 (findes på DSIM hjemmeside)	50 - 54

Tabel med specialespecifikke Gastroenterologiske-Hepatologiske kompetencer

Målnummer og kompetence mål (svarende til målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen/er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 46 -60
GH1	Symptomer /Tilstande		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, kursus, læringsdagbog	Vurderingsskema GH1a-g Godkendt kursus i gastroenterologi og hepatologi	
g	Akut/subakut leversvigt	Vagt, Stg		Struktureret interview i klinikken	54-58
GH4	Kronisk inflammatorisk tarm sygdom		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog	Vurderingsskema GH4a-c Godkendt kursus i gastroenterologi og hepatologi	
a	Mb. Crohn	Vagt, Stg, Amb		Struktureret observation i klinikken Struktureret interview i klinikken Porteføljevurdering af 3 egne endoskopier	54-58
b	Colitis ulcerosa	Vagt, Stg, Amb		Struktureret observation i klinikken Struktureret interview i klinikken Porteføljevurdering af 3 egne endoskopier	54-58

Målnummer og kompetence mål (svarende til målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen(er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 46 -60
GH5	Pankreas sygdomme	Stg, Amb	Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog	Struktureret interview i klinikken-skema GH5 Godkendt kursus i gastroenterologi og hepatologi	46-50
GH6	Leverbetændelse		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog,	Vurderingsskema GH6a-c Godkendt kursus i hepatologi	
b	Autoimmun leversygdomme	Vagt, Stg, Amb		Struktureret interview i klinikken	42-46
GH7	Cirrose og komplikationer		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog	Vurderingsskema GH7a-c Godkendt kursus i hepatologi og avanceret gastroenterologi og hepatologi	
a	Øsofagus og fundus varicer	Vagt, Stg, Amb, Proc		Struktureret observation i klinikken Struktureret interview i klinikken Porteføljevurdering af 1 bandingprocedure	46-50

Målnummer og kompetence mål (svarende til målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen(er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 46 -60
GH8	Ernæringsterapi ved gastro-hepatologiske sygdomme	Stg, Amb	Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog	Struktureret interview i klinikken-skema GH8 Godkendt kursus i gastroenterologi og hepatologi	46-50
GH9	GI cancer	Vagt, Stg, Amb	Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, kursus	Vurderingsskema GH9a-c Godkendt kursus i gastroenterologi og hepatologi	
a	Øvre GI cancer	Vagt, Stg, Amb		Struktureret interview i klinikken	54-58
b	Kolorektal cancer	Vagt, Stg, Amb		Struktureret interview i klinikken	50-54
c	Primær og sekundær levercancer	Vagt, Stg, Amb		Struktureret interview i klinikken	50-54
GH10	Procedurer		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog, simulationstræning	Vurderingsskema GH10a-d	

Målnummer og kompetence mål (svarende til målbeskrivels en)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen/er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 46 -60
c	Bedside abdominal ultralyd	Vagt, Amb, Stg, Proc		Struktureret observation i klinikken-GH10c "Køreprøve" Godkendt kursus i hepatologi	54-58

5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Uddannelseslægers evalueringer af afdelingen ses på www.evaluer.dk – ligesom seneste inspektorrapport kan findes på [Sundhedsstyrelsens hjemmeside](http://www.sundhedsstyrelsen.dk).

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse (DRRLV) skal sikre høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse (Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse¹). Derfor følger DRRLV løbende uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne, ligesom inspektorrapporter altid dagsordensættes på møder i DRRLV.

Kvaliteten i den lægelige videreuddannelse følges endvidere af de postgraduate kliniske lektorer og i de specialespecifikke uddannelsesudvalg (se nedenfor), og på de enkelte hospitaler, samt på den enkelte afdeling.

Alle uddannelseslæger skal ved afslutning af hvert delforløb evaluere sit ophold, både hvad angår uddannelsesprogram, herunder uddannelsesplan samt uddannelsesstedets uddannelsesmiljø og dets læringsrammer. Evalueringen foregår via www.evaluer.dk, som den yngre læge kan tilgå fra den elektroniske logbog.

Uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne offentliggøres på www.evaluer.dk. Den enkelte læges evaluering er anonym og dermed ikke offentligt tilgængelig. Derimod offentliggøres et gennemsnit for alle evalueringer på den uddannelsesgivende afdeling. Uddannelsesansvarlige overlæger har adgang til at se enkeltevalueringer og prosatekst om uddannelsesstedet. For afdelingen er denne prosatekst oftest den mest givende og udviklende del af evalueringerne, mens pointevalueringerne mere tjener til sammenligning på tværs af afdelinger, specialer og hospitaler. Afdelingerne vil løbende anvende disse evalueringer i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

5.1 Inspektorrapporter

Sundhedsstyrelsen² er ansvarlig for inspektorordningen ([Inspektorordningen](#)) og udsender inspektorer til alle uddannelsesgivende afdelinger med jævne mellemrum, samt udsender rapporter fra inspektorenes besøg. Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse (kap. 2, § 7), at DRRLV løbende skal vurdere den enkelte afdelings egnethed som uddannelsessted på baggrund af inspektorrapporterne. Ordningen er et væsentligt element i kvalitetsopfølgningen af den lægelige videreuddannelse på de enkelte hospitaler og afdelinger. Inspektorrapporterne fremlægges løbende på møder i DRRLV, som via den Postgraduate Kliniske Lektor (PKL) i de enkelte specialer følger op på inspektorrapporternes konklusioner og anbefalinger i samarbejde med hospitalsledelsen / Klinikindehaveren, ledelsen på afdelingen og UAO, samt for hospitalerne de uddannelseskoordinerende overlæger.

5.2 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg

Uddannelsesudvalgene for de enkelte specialer har til formål at drøfte spørgsmål om specialets videreuddannelse på samtlige uddannelsessteder i Videreuddannelsesregionen, herunder at bidrage til sikring af en ensartet høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse på alle uddannelsessteder for specialet. Uddannelsesudvalgene bør derfor løbende drøfte de enkelte afdelingers evalueringer og inspektorrapporter og følge op på disse via PKL i specialet, som også informerer DRRLV. I langt de fleste specialespecifikke uddannelsesudvalg ([Specialespecifikt uddannelsesudvalg](#)) er yngre læger repræsenteret ved afdelingernes uddannelseskoordinerende yngre læge

¹ Retsinformation – De regionale råd for lægers videreuddannelse

² Sundhedsstyrelsen - Inspektorordning

6. Nyttige kontakter

Uddannelsesansvarlige overlæger

Der henvises til hjemmesiden for det enkelte ansættelsessted.

Postgraduat klinisk lektor for denne uddannelse

Oversigt findes på [hjemmesiden](#) for Center for Sundhedsvidenskabelige Uddannelser

Specialeselskabets hjemmeside

Dansk Selskab for Gastroenterologi og Hepatologi ([DSGH](#))

Dansk Selskab for Intern Medicin ([DSIM](#))

Sundhedsstyrelsen

www.sst.dk - Den lægelige videreuddannelse

Regionale sekretariater for lægelig videreuddannelse

Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk

Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk

Videreuddannelsesregion Øst: www.laegeuddannelsen.dk

Andre

Lægeforeningens karriererådgivning: [Uddannelse og Karriere](#).

Karriereværket: [Karrierevalg](#).

7. Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse

Navn og forkortelse	Ansvar	Opgaver
Lægefaglig direktør	Har det overordnede ansvar for den lægelige videreuddannelse på hospitalet	
UKO - Uddannelseskoordinerende overlæge	Har ansvar for den lægelige videreuddannelse på hospitalet	På alle hospitaler i Videreuddannelsesregion Nord er det i praksis den/de uddannelseskoordinerende overlæger, som varetager udvikling og drift af den lægelige videreuddannelse i samarbejde med den lægefaglige direktør, center- og afdelingsledelserne og de uddannelsesansvarlige overlæger (UAO) og uddannelseskoordinerende yngre læger (UKYL).
Center- /afdelingsledelse	Er ansvarlig for den lægelige videreuddannelse i afdelingen	Afdelingsledelserne sikrer i samarbejde med UAO rammerne for den lægelige videreuddannelse på afdelingen.
UAO – uddannelsesansvarlig overlæge	Er leder af den lægelige videreuddannelse i afdelingen	UAO sikrer i samarbejde med afdelingsledelsen og afdelingens UKYL rammerne for gennemførelse og evaluering af de uddannelsesforløb, som afdelingen tilbyder. UAO skitserer en overordnet plan for hvilke arbejdsfunktioner uddannelseslægen skal varetage for at opnå de kompetencer, som er planlagt opnået i uddannelsesforløbet på den pågældende afdeling og hvordan uddannelseslægen skal rotere mellem afdelingens afsnit eller teams. Denne plan er en del af uddannelsesprogrammet. I dagligdagen er det ofte skemalægger, der lægger arbejdsplanen. UAO skal sikre, at der tilbydes den fornødne oplæring og supervision samt kompetencevurdering i afdelingen. UAO udpeger de speciallæger og uddannelseslæger, som skal fungere som hovedvejledere. Som overordnet ansvarlig for den lægelige videreuddannelse i afdelingen skal UAO holdes orienteret om alle uddannelsesforløb, ligesom UAO skal godkende alle individuelle uddannelsesplaner. UAO beslutter, hvem der kan kompetencevurdere hvilke kompetencer (uddelegerer). UAO har ansvar for at alle aftaler dokumenteres skriftligt, herunder at der udarbejdes referater fra samtalerne.
Hovedvejleder	Har ansvar for at den enkelte uddannelseslæge får den tilstrækkelige og nødvendige vejledning i uddannelsesforløbet	Hovedvejleder er ansvarlig for den enkelte uddannelseslæges forløb – herunder afholde vejledersamtaler og sikre, at der udarbejdes individuelle uddannelsesplaner i samarbejde med uddannelseslægen. Hovedvejleder skal sikre at uddannelseslægen får karrierevejledning. Den individuelle uddannelsesplan beskriver hvad den enkelte uddannelseslæge skal fokusere på i den periode planen er lavet for.
Klinisk vejleder	Alle læger i afdelingen	Alle læger kan fungere som kliniske vejledere i den daglige oplæring og supervision. Kliniske vejledere, der er et uddannelsestrin højere end uddannelseslægen kan

		efter delegation fra UAO vurdere gennemføre kompetencevurdering.
UKYL – uddannelseskoordinerende yngre læge		UKYL'en samarbejder tæt med den uddannelsesansvarlige overlæge om at sikre og udvikle uddannelsen på afdelingen.
PKL – postgraduat klinisk lektor	Fagligt ansvar for at uddannelsen lever op til målbeskrivelsens krav indenfor videreuddannelsesregionen	Der er ansat postgraduate kliniske lektorer (PKL) i alle specialer, for Klinisk Basisuddannelse og uddannelsen i akutafdelinger, samt enkelte tværgående PKL'er. PKL'ernes opgaver er at sikre kvaliteten af uddannelsen i pågældende speciale/ område, samt at sikre den pædagogiske udvikling i videreuddannelsen. PKL har således formidlende og rådgivende funktion. Det er samtidig PKL'erne, der sammen med de uddannelsesansvarlige overlæger i videreuddannelsesregionen sammensætter uddannelsesforløb og PKL er ansvarlig for at der findes opdaterede uddannelsesprogrammer. PKL rådgiver i sager, hvor der søges merit. Endelig vil PKL i et vist omfang blive inddraget i uhensigtsmæssige uddannelsesforløb, ligesom PKL inddrages når kvaliteten af videreuddannelsen i en afdeling ikke lever op til kravene (f eks efter et inspektorbesøg – se afsnittet "Evaluerings af den lægelige videreuddannelse").

7.1 Generelt om uddannelsesvejledning/samtaler

Alle uddannelsessøgende læger tildeles en hovedvejleder / tutorlæge. Uddannelseslægen og hovedvejleder / tutorlægen er ansvarlige for at gennemføre introduktionssamtale, en eller flere justeringssamtaler samt en afsluttende samtale. Samtalerne indeholder, udover planlægning af kompetenceudvikling, også karrierevejledning. I forbindelse med disse vejledersamtaler udarbejder uddannelseslægen en skriftlig individuel uddannelsesplan, som skal godkendes af hovedvejleder / tutorlægen/ UAO, samt uddannelseslægen. Da uddannelsesprogrammet beskriver idealforløbet for uddannelsen, er formålet med den individuelle uddannelsesplan at beskrive afvigelser fra standardforløbet.

Det er uddannelseslægens ansvar sammen med hovedvejleder / tutorlæge at planlægge, gennemføre og dokumentere disse samtaler. Til brug ved samtalerne er udviklet en app "Vejledning", hvor der er samlet centrale dokumenter og vejledninger til brug under din uddannelse.

7.2 Generelt om godkendelse af kompetencer

Godkendelse af kompetencer og kurser samt tidsmæssig attestations, foregår elektronisk i www.logbog.net. Logbogen findes også som app, hvorfra uddannelseslægen kan klarmelde kompetencer og skrive noter mm.

7.3 Hvis uddannelsesforløbet ikke lever op til uddannelsesprogrammet

Såfremt en uddannelseslæge ikke finder at uddannelsen lever op til det uddannelsesprogram, som er udarbejdet for det pågældende uddannelsesforløb, er det i første omgang hovedvejlederen, som skal kontaktes. Løses problemet ikke ad denne vej kontaktes UAO og afdelingsledelsen. Kan man ikke få sin sag behandlet indenfor afdelingens rammer kan uddannelseslægen – efter at have orienteret afdelingsledelsen - henvende sig til hospitalets uddannelseskoordinerende overlæge eller specialets / områdets PKL.

Det vil ligeledes være naturligt at rette henvendelse til Videreuddannelsessekretariatet, såfremt man har problemer i forhold til uddannelsen på afdelingen / i praksis.